

پالیسی آمریت کمیته تحقیقات علمی پوهنتون دعوت

ترتیب کنندہ

لعل محمد دورانیش آمر تحقیقات علمی

تاریخ: 1400/3/8

فهرست مطالب

2.....	مقدمه
2.....	اهمیت و ضرورت تحقیقات در افغانستان
3.....	معرفی آمریت تحقیقات
3.....	اهداف:
5.....	رسالت
5.....	چشم انداز
5.....	وظایف
6.....	برنامه ها
7.....	الف- برنامه های کوتاه مدت
7.....	ب- برنامه های درازمدت

پوهنتون دعوت
معاونیت علمی
آمریت تحقیقات علمی

مقدمه

تولید و توسعه دانش و تقویت فرهنگ نویسندگی و پژوهش، از شاخص‌های مهم و محوری پیشرفت و توسعه در جهان امروز به شمار می‌رود. از سوی دیگر توسعه دانش، توسعه صنعت، توسعه فرهنگ و... در هر کشور، بدون پرداختن به امر پژوهش و تحقیقات علمی با موفقیت چندانی همراه نخواهد بود. در واقع پژوهش و توسعه دانش، ماشین حرکت رسیدن به این اهداف مهم است. بنابراین، پوهنتون‌ها، مراکز تحقیق و سایر نهادهای اکادمیک، نقش اساسی و محوری را در این خصوص دارند. بدون شک، یکی از مهم‌ترین منابعی که امکان دسترسی سریع و آسان را به تحقیقات روز برای دانش پژوهان فراهم می‌سازد، ایجاد مراکز تحقیقات علمی می‌باشد که باعث تکامل کمی و کیفی تحقیقات علمی می‌گردد و در نتیجه زمینه‌ساز برای حل مشکلات جامعه در حوزه‌های علوم مرتبط می‌شود. پوهنتون دعوت با قابلیت اجرای تحقیقات علمی معیاری در سطح ملی و منطقه‌ای به منظور کسب و تولید دانش و رفع نیازمندی‌های ملی ضروری باورمند است که این هدف را با ایجاد و فعال‌سازی بخش تحقیقات می‌توان به دست آورد. بناءً امریت تحقیقات علمی پوهنتون دعوت، به عنوان یک نهاد اکادمیک، بستر مناسبی جهت نشر- نتایج دست‌آوردهای علمی و پژوهشی محققان، استادان و محصلین، تقویت مبادله یافته‌های علمی و تحقیقاتی بین مراکز علمی و گسترش مرزهای دانش در زمینه‌های گوناگون علمی و ارتقای ظرفیت و ایجاد انگیزه تحقیق و پژوهش در میان استادان و محصلین، پلان و پالیسی اجرایی خویش را با در نظرداشتن نیازمندی‌ها و اولویت‌بندی آن‌ها، مطابق مطابق پلان استراتژیک پوهنتون دعوت و با رعایت پالیسی تحقیقاتی وزارت تحصیلات عالی افغانستان تنظیم می‌کند.

اهمیت و ضرورت تحقیقات در افغانستان

تحقیقات و پژوهش‌های علمی و اکادمیک امروزه به عنوان راه بزرگ ورود به خودکفایی کشورها، گروه‌ها و نهادهای آموزشی بوده و از شاخص‌های مهم و محوری پیشرفت و توسعه در جهان امروز به شمار می‌رود؛ تحقیقاتی که با استفاده از مطالعه

پوهنتون دعوت
معاونیت علمی
آمریت تحقیقات علمی

داشته‌های علمی دیگران و نیز بررسی دقیق وضعیت کنونی انجام شود تا منجر به تولید محتوای تازه گردد. از این رو داشته‌های علمی ما از طریق مطالعه و خواندن منابع علمی دیگران حاصل می‌شود و یا این داشته‌ها برگرفته از پژوهش‌هایی است که خود ما انجام داده‌ایم. اگر داشته‌های علمی ما مبتنی به تحلیل، تجزیه، نقد و نظر داده‌های دیگران، ارایه دیدگاه‌ها و نظریه‌های جدید باشد، آن‌گاه مطمئن شوید که تلاش ما به تولید علم تبدیل شده است. چون اهمیت تحقیقات در تولید دانش جدید است؛ دانشی که بتواند که مسئله‌ای را حل کند. بناء این واقعیت (تولید دانش) زمانی تحقق می‌یابد که حقایق و واقعیت‌های جامعه و اطراف خود را در قالب پروژه‌های تحقیقی - کاربردی عملی نماییم. در وضعیت کنونی افغانستان تمام سازمان‌ها و نهادهای دولتی و خصوصی با مسائل مختلف رو برواند که اکثریت این مسائل تجربه نشده‌اند و نیاز به تحقیق دارد که در قدم اول نهادینه شدن فرهنگ تحقیقات و در قدم دو اجرای پروژه‌های تحقیقی، از نیازمندی‌های جدی حوزه اکادمیک در افغانستان است.

معرفی آمریت تحقیقات

پوهنتون دعوت همزمان با تأسس، چشم‌اندازی را برای تحقیق و تولیدات علمی خویش در نظر داشت در پلان استراتژیک خویش که اکنون با ایجاد آمریت تحقیقات علمی، این برنامه و هدف خویش را دنبال می‌کند. آمریت تحقیقات دعوت مطابق پلان استراتژیک پوهنتون و مقرره‌های وزارت تحصیلات عالی افغانستان، در سال 1399 ایجاد شد که برنامه‌ها و ساحه کاری خویش را در حوزه تحقیق و نشر تازه‌ترین دست آوردها علمی آماده می‌سازد.

اهداف:

آمریت تحقیقات علمی و نشرات دعوت، اهداف خویش را به هدف عمومی و اهداف اختصاصی تقسیم می‌کند:

پوهنتون دعوت
معاونیت علمی
آمریت تحقیقات علمی

1. **هدف عمومی:** هدف عمومی تقویۀ پروسه تحقیقات علمی و نشرات در پوهنتون دعوت می باشد.
2. **اهداف اختصاصی:** آمریت تحقیقات علمی پوهنتون دعوت اهداف اختصاصی خویش را در بندها زیر تعیین می نماید:
 - تشویق و ایجاد انگیزه برای ایجاد فعالیت های پژوهشی در میان استادان پوهنتون، محصلین پوهنتون دعوت؛
 - نشر و شریک تازه ترین نتایج تحقیقات علمی استادان و محصلان در قالب کتاب و مجلات علمی؛
 - ترجمه کتب و مقالات تحقیقی علمی؛
 - رشد و انکشاف مهارت های اعضای کادر علمی پوهنتون با در نظر داشت معیارهای علمی هدفمند و مورد نیاز کشور به شمول تحقیقاتی که غرض ترفیعات علمی اجرا می شود؛
 - ایجاد بستری مناسب برای ارائه اندیشه های نو در رابطه با پوهنتون و نقش آن در توسعه ملی و منطقه یی از طریق نشر آثار مکتوب صاحب نظران و محققان؛
 - انتقال و تبادل تجربیات و دست آوردهای تازه علمی در در رابطه با پوهنتون و نقش آن در توسعه ملی و منطقه یی؛
 - تقویت روابط پوهنتون دعوت با سایر نهادهای اکادمیک داخلی و خارجی و ژونال های بین المللی در دراز مدت؛
 - نظارت و رهنمایی از جریان کارهای تحقیقاتی در سطح پوهنتون؛
 - تأمین منابع مالی از طریق اجرای تحقیقات علمی به منظور تقویت بنیه مالی پوهنتون؛
 - نظارت بر کار تیزس ها و مونوگراف ها و تهیه رهنمود واحد در این خصوص؛
 - بازنگری و نوآوری در محتویات درسی مضامین شامل نصاب تعلیمی.

پوهنتون دعوت
معاونیت علمی
آمریت تحقیقات علمی

رسالت

رسالت آمریت تحقیقات علمی پوهنتون دعوت در چهار چوب یک برنامه و سیستم حساب ده با در نظر داشت ارزش‌های اکادمیک، فرهنگی، دینی، اخلاقی و اجتماعی فعالیت می‌کند. بنابر این، مرکز تحقیقات و مجله علمی دعوت، دنبال برجسته‌سازی دیدگاهی است که پوهنتون را به مثابه یک نهاد متعهد به حوزه اکادمیک و قدرت محرکه توسعه علمی، اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، سیاسی و زیست‌محیطی تلقی کند. این رسالت فعالیت‌های تحقیقاتی حاضر را از دیگر فعالیت‌های مرتبط و برنامه‌ریزی آموزش عالی متمایز می‌سازد.

چشم‌انداز

ما در نظر داریم که آمریت تحقیقات علمی پوهنتون دعوت باید یکی از مهم‌ترین مراکز عمده برای تحقیقات علمی، معلوماتی و اختصاصی برای محصلین، اساتید و کارمندان مؤسسات دولتی و غیردولتی ملی و بین‌المللی باشد. بناء آمریت تحقیقات علمی پوهنتون دعوت، در نظر دارد که در حوزه توسعه و تولید دانش، فعالیت‌های علمی-تحقیقاتی در مقایسه با پوهنتون‌های خصوصی و دولتی افغانستان سهم فعال داشته و فرهنگ تحقیق و پژوهش را در میان استادان و محصلین ترویج نماید و از سایر نهادهای تحصیلی دیگر پیشی بگیرد و نیز رابطه تنگاتنگ با نهادهای تحقیقاتی ملی و بین‌المللی داشته باشد.

وظایف

وظایف و مسؤولیت‌های عمده مرکز تحقیقات علمی و نشرات پوهنتون

دعوت:

- ترتیب و تنظیم کلیه پلان و برنامه‌های امور تحقیقاتی پوهنتون دعوت و مدیریت آن؛
- نظارت و ارزیابی روند کلیه امور تحقیقاتی پوهنتون دعوت؛

پوهنتون دعوت
معاونیت علمی
آمریت تحقیقات علمی

- دریافت گزارش از تمام فعالیت‌های تحقیقی کمیته‌های فرعی تحقیق پوهنچی‌ها و کمیته تحقیق آمریت بورد ماستری؛
- نشر مجله علمی، ماهنامه، مجله فرهنگی و مجلات پوهنچی‌ها؛
- نشر کتب و آثار علمی اساتید و کادرهای علمی پوهنتون دعوت با در نظر داشت امکانات؛
- ترجمه کتب و مقالات علمی از لسان انگلیسی، عربی و دیگر لسان‌های معتبر به زبان فارسی و پشتو؛
- تدویر برنامه‌های آموزشی مانند روش تحقیق و فن نویسندگی برای کادر علمی پوهنتون و محصلین؛
- حمایت از کلیه طرح‌های تحقیق اساتید، محققین و محصلین پوهنتون دعوت؛
- در صورت امکان، فراهم‌آوری تسهیلات ممکن جهت تحقیق برای محققان داخلی و خارجی؛
- برگزاری کنفرانس‌های علمی تحقیقی به سطح ملی و بین‌المللی؛
- مساعدت علمی و مشورتی با ادارات دولتی و غیردولتی مطابق طرزالعمل داخلی؛
- برقراری و تحکیم روابط و همکاری متقابل با مؤسسات علمی و تحقیقاتی مختلف داخلی و خارجی؛
- تقدیم راپور فعالیت‌ها و مصارف پروژه‌های تحقیقی و عواید آن به معاونیت علمی؛
- غنی‌سازی و بسایت‌های پوهنتون دعوت با ارائه کتب، مقالات و نشریات علمی و تحقیقی.

برنامه‌ها

آمریت تحقیقات علمی برنامه‌های اکادمیک و تحقیقاتی خویش را در چند مرحله بخش‌بندی می‌کند:

پوهنتون دعوت
معاونیت علمی
آمریت تحقیقات علمی

الف- برنامه‌های کوتاه‌مدت

- تنظیم و تهیه اسناد اداری، تشکیلات و فعال‌سازی کمیته‌های فرعی تحقیق در تمام پوهنجه‌ها؛
- تدویر کنفرانس‌های علمی در موضوعات مختلف حسب لزوم دید در جریان سال؛
- تدویر ورکشاپ‌های علمی و تحقیقی برای محصلین و اساتید مطابق پلان تنظیم‌شده؛
- دعوت از دانشمندان و اساتید مشهور کشور برای ارائه سمینارهای علمی برای محصلین و اساتید؛
- تدویر سمینارهای علمی ارتقای ظرفیت توسط اساتید و کادر علمی پوهنتون؛
- داشتن برنامه‌های سیر علمی و تحقیقاتی برای محصلین، حسب لزوم دید و امکانات و شرایط موجود؛
- اصلاح و بازنگری لکچرنوت‌ها و آماده ساختن آن به شکل کتاب درسی مطابق معیارهای تحصیلات عالی.

ب- برنامه‌های درازمدت

برنامه‌های درازمدت آمریت تحقیقات پوهنتون دعوت به گونه ذیل

فهرست می‌شود:

- چاپ مجله علمی در هر فصل سال یک شماره به شکل دوامدار و تبدیل آن به یک ژورنال بین‌المللی؛
- چاپ و نشر کتب درسی اساتید پوهنتون مطابق طرزالعمل خاص؛
- نشر آثار تحقیقی داخلی و یا خارجی حداقل سه تحقیق در یک سال؛
- ترجمه آثار علمی تحقیقی از لسان‌های بین‌المللی به لسان‌های ملی؛
- ایجاد رابطه آمریت تحقیقات دعوت با سایر مراکز اطلاعاتی و تحقیقاتی و ژورنال‌های مطرح کشورهای اسلامی؛

پوهنتون دعوت
معاونیت علمی
آمریت تحقیقات علمی

- ایجاد دپارمنت‌های جداگانه تحقیق برای هر بخش؛
- غنی‌سازی کتابخانه و جمع‌آوری کتب از مراجع مختلف و معرفی آن به‌عنوان بزرگ‌ترین منبع معلوماتی در سطح کشور؛
- ایجاد کتابخانه دیجیتالی؛
- ایجاد کتابخانه‌ها در سطح پوهنحی‌ها؛
- ایجاد کتابخانه و مرکز منابع برنامه‌های ماستری؛
- تجهیز لابراتوارها جهت انجام تحقیقات علمی.

این پالیسی در جلسه شماره «8» شورای مرکز تحقیقات، مورخ 1400/ 3/4
مورد تایید قرار گرفته و ثبت کتاب شد.